

Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017

2017 dccc 3

RHAN 3

GWAREDIADAU TRETHADWY A WNEIR AR
SAFLEOEDD TIRLENWI AWDURDODEDIG

PENNOD 3

RHYDDHAD RHAG TRETH

26 Rhyddhadau: cyffredinol

- (1) Mae'r Bennod hon yn darparu rhyddhad rhag treth ar gyfer gwarediadau trethadwy penodol.
- (2) Nid yw'r Bennod hon ond yn gymwys i warediadau a wneir ar safleoedd tirlenwi awdurdodedig.
- (3) Nid yw'r dreth i'w chodi mewn cysylltiad â gwarediad trethadwy os yw wedi ei ryddhau rhag treth.
- (4) Rhaid hawlio rhyddhad rhag treth ar ffurflen dreth.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 26 ddim mewn grym ar y Cysyniad Brenhinol, gweler [a. 97\(2\)](#)
I2 A. 26 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/35](#), [ergl. 2\(d\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017, PENNOD 3. (See end of Document for details)

27 Deunydd a dynnir o wely afon, o wely'r môr neu o wely dyfroedd eraill

- (1) Mae gwarediad trethadwy wedi ei ryddhau rhag treth os yw'n warediad deunydd sy'n gyfan gwbl ar ffurf—
  - (a) deunydd o fewn is-adran (2) neu (3), neu
  - (b) deunydd o fewn un o'r is-adrannau hynny a deunydd o fewn is-adran (4).
- (2) Mae deunydd o fewn yr is-adran hon os yw wedi ei dynnu o wely unrhyw un o'r canlynol (boed naturiol neu artiffisial)—
  - (a) afon, camlas neu gwrs dŵr arall, neu
  - (b) doc, harbwr neu gyffiniau harbwr.
- (3) Mae deunydd o fewn yr is-adran hon—
  - (a) os yw'n ddeunydd mwynol sy'n bodoli'n naturiol, a
  - (b) os yw wedi ei dynnu o wely'r môr yng nghwrs gweithrediadau a gyflawnir at ddiben cael deunyddiau megis tywod neu raeau.
- (4) Mae deunydd o fewn yr is-adran hon—
  - (a) os yw'n ddeunydd cymwys,
  - (b) os ychwanegwyd ef at ddeunydd o fewn is-adran (2) neu (3) at ddiben sicrhau nad yw'r deunydd hwnnw ar ffurf hylif, ac
  - (c) os nad yw swm y deunydd a ychwanegwyd yn fwy na'r hyn sy'n angenrheidiol i gyflawni'r diben hwnnw.
- (5) Yn yr adran hon, mae cyfeiriadau at dynnu deunydd yn gyfeiriadau at ei dynnu drwy garthu neu mewn unrhyw fodd arall.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 27 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 97\(2\)](#)
I4 A. 27 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/35](#), [ergl. 3](#)

28 Deunydd sy'n deillio o fwyngloddio a chwarela

- (1) Mae gwarediad trethadwy wedi ei ryddhau rhag treth os yw'n warediad deunydd—
  - (a) sydd i gyd yn deillio o weithrediadau mwyngloddio (boed yn fwyngloddio dwfn neu'n fwyngloddio brig) neu o weithrediadau chwarela,
  - (b) sydd i gyd yn ddeunydd sy'n bodoli'n naturiol a echdynwyd o'r ddaear yng nghwrs y gweithrediadau, ac
  - (c) nad oes dim ohono wedi bod yn destun proses o fewn is-adran (2) a gynhaliwyd ar unrhyw gam rhwng yr echdynnu a'r gwaredu, nac wedi deillio ohoni.
- (2) Mae proses o fewn yr is-adran hon os yw—
  - (a) ar wahân i'r gweithrediadau mwyngloddio neu chwarela, neu
  - (b) yn rhan o'r gweithrediadau hynny ac yn newid cyfansoddiad cemegol y deunydd yn barhaol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 28 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 97\(2\)](#)

16 A. 28 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/35, **ergl. 3**

29 Defnyddio deunydd mewn gwaith adfer safle cymeradwy

- (1) Mae gwarediad trethadwy wedi ei ryddhau rhag treth os yw—
  - [^{F1}(a) yn warediad deunydd—
    - (i) sy'n ddeunydd cymwys i gyd, neu
    - (ii) sy'n uwchbridd i gyd, a]
  - (b) yn rhan o waith adfer a gyflawnir yn unol â chymeradwyaeth a roddir gan ACC.
- (2) Ni chaiff ACC gymeradwyo cyflawni gwaith adfer ar safle tirlenwi awdurdodedig onid yw—
  - (a) gweithredwr y safle yn gwneud cais ysgrifenedig i ACC am y gymeradwyaeth,
  - (b) y cais yn cael ei wneud cyn i'r gwaith adfer ddechrau, ac
  - (c) ACC wedi ei fodloni bod y gwaith yn ofynnol o dan un o amodau trwydded amgylcheddol neu ganiatâd cynllunio sy'n ymwneud â'r safle.
- (3) Caiff cymeradwyaeth—
  - (a) ymwneud â'r holl waith a ddisgrifir yn y cais am y gymeradwyaeth neu ran ohono;
  - (b) ymwneud â gwaith a gyflawnwyd cyn i'r gymeradwyaeth gael ei rhoi neu a gyflawnir ar ôl hynny (neu'r ddau);
  - (c) bod yn ddiamod neu'n ddarostyngedig i amodau (er enghraifft, amod sy'n gwneud rhoi adroddiadau i ACC ynglŷn â chyflawni'r gwaith yn ofynnol).

Diwygiadau Testunol

F1 A. 29(1)(a) wedi ei amnewid (11.10.2018) gan Rheoliadau Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (Rhyddhad Adfer Safle) (Diwygio) 2018 (O.S. 2018/1057), rhlau. 1(2), 2

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 29 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 97(2)**

I8 A. 29(1) mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/35, **ergl. 3**

I9 A. 29(2)(3) mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/35, **ergl. 2(e)**

30 Gwaith adfer safle: y weithdrefn wrth wneud cais am gymeradwyaeth

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo gweithredwr safle tirlenwi awdurdodedig wedi gwneud cais i ACC am gymeradwyaeth i gyflawni gwaith adfer.
- (2) Caiff ACC ofyn drwy hysbysiad am ragor o wybodaeth gan y gweithredwr at ddiben penderfynu a ddylid rhoi cymeradwyaeth ai peidio neu o dan ba delerau y dylid ei rhoi.
- (3) Rhaid i hysbysiad am gais am ragor o wybodaeth—
  - (a) cael ei ddyroddi o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y mae ACC yn cael y cais am gymeradwyaeth, a

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017, PENNOD 3. (See end of Document for details)

- (b) pennu o fewn pa gyfnod y mae'n rhaid darparu'r wybodaeth bellach, y mae'n rhaid iddo fod yn 30 o ddiwrnodau o leiaf gan ddechrau â'r diwrnod y dyroddir hysbysiad am y cais.
- (4) Rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad i'r gweithredwr am ei benderfyniad ar y cais am gymeradwyaeth o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau—
  - (a) os nad yw ACC yn gwneud cais am ragor o wybodaeth, â'r diwrnod y mae ACC yn cael y cais am gymeradwyaeth, neu
  - (b) os yw ACC yn gwneud cais am ragor o wybodaeth, â'r cynharaf o'r canlynol—
    - (i) y diwrnod y mae ACC yn cael yr wybodaeth, a
    - (ii) y diwrnod y mae'r cyfnod ar gyfer darparu'r wybodaeth yn dod i ben.
- (5) Os yw ACC yn cymeradwyo'r cais, rhaid i'r hysbysiad nodi manylion y gymeradwyaeth.
- (6) Caiff ACC a gweithredwr safle tirlenwi awdurdodedig gytuno i ymestyn cyfnod a bennir gan yr adran hon neu oddi tani.
- (7) Os yw'r cyfnod a bennir yn is-adran (4) (gan gynnwys unrhyw estyniad i'r cyfnod y cytunir iddo o dan is-adran (6)) yn dod i ben heb i ACC fod wedi dyroddi hysbysiad am ei benderfyniad, mae ACC i'w drin fel pe bai wedi cymeradwyo cyflawni gwaith adfer fel y'i disgrifir yn y cais (gan gynnwys unrhyw ran o'r gwaith a gyflawnwyd rhwng yr adeg y gwnaed y cais a'r adeg y daeth y cyfnod hwnnw i ben).

Gwybodaeth Cychwyn

- I10** A. 30 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 97(2)**
- I11** A. 30 mewn grym ar 25.1.2018 gan **O.S. 2018/35, ergl. 2(f)**

31 Gwaith adfer safle: amrywio cymeradwyaeth

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo ACC wedi cymeradwyo cyflawni gwaith adfer ar safle tirlenwi awdurdodedig.
- (2) Caiff gweithredwr y safle wneud cais ysgrifenedig i ACC amrywio'r gymeradwyaeth; ac mae adran 30 yn gymwys i gais i amrywio fel y mae'n gymwys i gais am gymeradwyaeth.
- (3) Caiff ACC amrywio'r gymeradwyaeth ar ei gymhelliad ei hun os yw wedi ei fodloni bod yr amrywiad yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y gymeradwyaeth ond yn ymwneud â gwaith adfer sy'n ofynnol o dan un o amodau trwydded amgylcheddol neu ganiatâd cynllunio sy'n ymwneud â'r safle.
- (4) Os yw ACC yn amrywio cymeradwyaeth ar ei gymhelliad ei hun, rhaid iddo ddyroddi hysbysiad sy'n nodi manylion yr amrywiad i weithredwr y safle tirlenwi awdurdodedig.
- (5) Nid yw amrywio cymeradwyaeth yn effeithio ar gymhwysiad adran 29 i waith adfer a gyflawnwyd yn unol â'r gymeradwyaeth cyn ei hamrywio.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017, PENNOD 3. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I12** A. 31 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 97\(2\)](#)
I13 A. 31 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/35](#), [ergl. 2\(g\)](#)

32 Ail-lenwi mwyngloddiau brig a chwareli

- (1) Mae gwarediad trethadwy wedi ei ryddhau rhag treth—
- os yw'n warediad deunydd ,
    - [^{F2}(i) sy'n ddeunydd cymwys i gyd, neu
    - (ii) sy'n gymysgedd cymwys o ddeunyddiau nad yw'n gyfan gwbl ar ffurf gronynnau mân;]
  - os caiff ei wneud ar safle tirlenwi awdurdodedig (neu ar ran o safle o'r fath) a ddefnyddiwyd ar gyfer gweithrediadau mwyngloddio brig neu weithrediadau chwarela,
  - os caiff ei wneud yn unol ag amod caniatâd cynllunio sy'n ymwneud â'r safle sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r safle gael ei ail-lenwi (neu i'r rhan o dan sylw gael ei hail-lenwi) yn llwyr neu'n rhannol ar ôl i'r gweithrediadau hynny ddod i ben, a
  - os na wnaed unrhyw warediadau trethadwy eraill ar y safle (neu ar y rhan o dan sylw) ers i'r gweithrediadau hynny ddod i ben, ar wahân i warediadau a oedd wedi eu rhyddhau rhag treth o dan adran 28 neu o dan yr adran hon [^{F3}neu warediadau y byddent wedi eu rhyddhau rhag treth o dan yr adran hon pe baent yn cael eu gwneud yn awr]
- (2) Os daeth y gwarediadau a grybwyllir yn is-adran (1)(b) i ben cyn i'r adran hon ddod i rym, mae'r cyfeiriad yn is-adran (1)(d) at warediadau trethadwy eraill yn cynnwys gwarediadau a oedd yn warediadau trethadwy at ddibenion Rhan 3 o [Ddeddf Cyllid 1996 \(p. 8\)](#) (treth dirlenwi).
- (3) Os daeth yr holl weithrediadau mwyngloddio brig a'r holl weithrediadau chwarela ar y safle i ben cyn 1 Hydref 1999, nid yw'r gwarediadau deunydd ar y safle wedi eu rhyddhau rhag treth o dan yr adran hon oni bai bod y gofyniad a grybwyllir yn is-adran (1)(c) wedi ei osod ar y dyddiad hwnnw neu cyn hynny.

Diwygiadau Testunol

- F2** Geiriau yn [a. 32\(1\)\(a\)](#) wedi eu hamnewid (19.7.2019) gan [Rheoliadau Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017 \(Rhyddhadau\) \(Diwygiadau Amrywiol\) 2019 \(O.S. 2019/1143\)](#), [rhlau. 1\(2\), 3\(a\)](#)
F3 Geiriau yn [a. 32\(1\)\(d\)](#) wedi eu mewnosod (19.7.2019) gan [Rheoliadau Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017 \(Rhyddhadau\) \(Diwygiadau Amrywiol\) 2019 \(O.S. 2019/1143\)](#), [rhlau. 1\(2\), 3\(b\)](#)

Gwybodaeth Cychwyn

- I14** A. 32 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 97\(2\)](#)
I15 A. 32 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/35](#), [ergl. 3](#)

33 Pŵer i addasu rhyddhadau

- (1) Caiff rheoliadau—
  - (a) creu rhyddhad ychwanegol rhag treth,
  - (b) addasu rhyddhad presennol, neu
  - (c) dileu rhyddhad.
- (2) Caiff y rheoliadau ddarparu i ryddhad fod yn gymwys yn ddarostyngedig i amodau (er enghraifft, amod sy'n ei gwneud yn ofynnol hysbysu ACC cyn gwneud gwarediad trethadwy).
- (3) Caiff y rheoliadau ddiwygio unrhyw ddeddfiad sy'n ymwneud â'r dreth.

Gwybodaeth Cychwyn

- I16** A. 33 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 97(2)**
- I17** A. 33 mewn grym ar 18.10.2017 gan O.S. 2017/955, **ergl. 2(c)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017, PENNOD 3.